

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1987

BRNO 1990

POKRAČOVÁNÍ ZÁCHRANNÉ AKCE V LETONICÍCH /okr. Vyškov/

Ondrej Š e d o , Muzeum Vyškovska Vyškov

V závěru stavebních prací v hospodářském dvoře JZD v Letonicích došlo k poškození a zničení několika archeologických objektů na obvodu plochy s nálezy zachraňovanými v r. 1987. Prozkoumán byl zbytek pece umístěné v jámě. Dno a stěny vytvářela silná vrstva mazanice. Nevýrazná keramika z výplně je datovatelná do středohradištního období. Dále byl prozkoumán zbytek objektu, odpovídajícího tvarem obilní jámě. Ve výplni u dna byly nalezeny kůstky blíže neurčeného zvířete, v blízkosti největší výdutě celá kostra ptáka a nad ní kostra koně. Zásyp s množstvím různě zřetelných vrstev obsahoval uhlíky, zlomky mazanice, kameny a ojedinělé nevýrazné střepy. Mezi zbytky dalších objektů bylo možno identifikovat dvě sídlištní jámy a tři mělce zahloubené prohlubně s minimálním množstvím nevýrazných střepů.

Ve výkopech pro obslužné komunikace byly prozkoumány neodtěžené části dvou a zjištěny stopy dalších tří hrobových jam. V jednom z hrobů byla v obdélné jámě se stupňovitě zahloubeným dnem uložena kostra, u níž byly nalezeny skleněné korálky, zlomky dvou hrozníčkových postříbřených náušnic a zlomky dvou /bubínkových ?/ náušnic, uložených původně spolu se zlomkem skleněného korálku a mléčnými zuby v textilním obalu pod levou část hrudního koše. Další hrob byl uložen v kostrové jámě se stupňovitě zahloubeným dnem se čtyřmi kúlovými jamkami v rozích. U nohou pohřbeného bylo uloženo vědro s kováním z tenkých železných obrouček a zlomky dvou postříbřených hrozníčkových náušnic.

Při průběžném sledování velkého množství výkopů a terénních úprav v okolí stavby ve dvoře JZD už nebyly zjištěny další stopy porušených objektů.

Fortsetzung der Rettungsaktion in Letonice / Bez . Vyškov /. Bei Bauarbeiten kam es in der Nähe der Flächen mit Funden, im Jahre 1987 festgestellt, zur Störung weiterer Objekte aus der mittleren Burgwallzeit. In einer der drei durchgrabenen Getreidegruben fand man ein komplettes Pferde- und Vogelskelett. Ferner wurde ein Grab gereinigt, aus dem versilberte Trauben- und Paukenohrringe und Glasperlen stammen, der ungestörte Teil eines anderen Grabes enthielt ausser zwei Traubenohrringen einen eisernen Eimerbeschlag.

VÝZKUM MLADOHRADIŠTNÍHO POHŘEBIŠTĚ U SLAVĚTIC /okr. Třebíč/

Lumír P o l á č e k , Západomoravské muzeum Třebíč

/Obr. 20/

Západomoravské muzeum v Třebíči provedlo v roce 1988 záchranný výzkum mladohradištního pohřebiště "Na pískách" u Slavětic. Na odkryté ploše 1200 m² bylo zjištěno 19 hrobů, orientovaných ve směru SZ - JV. V obdélníkových hrobových jámách, zahloubených 5 - 25 cm do písčitého podloží, byli zemřelí ukládáni v přímé poloze s pažemi podél těla /v jednom případě s rukou v klíně/ a s hlavou vesměs natočenou do strany. Stav kosterních pozůstatků byl vlivem nestálého písčitého prostředí, chemismu půdy a uložení v dosahu orby velmi špatný; v několika případech se podařilo vyzvednout jenom nepatrnou část skeletu. Zásyp hrobů se velmi málo odlišoval od rostlého podloží a u většiny hrobů obsahoval uhlíky, rozptýlené nejčastěji kolem hlavy a nohou. V jednom hrobě byly zjištěny dva ploché kameny za chodidly kost ry.

Nálezy pocházejí ze čtyř hrobů. Jako milodar lze interpretovat jediný předmět - denár Vratislava II. /1054 - 1061/, olomoucký úděl /obd. do roku 1085; určení podle dr. J. Šmerdy z numizmatického oddělení Moravského muzea v Brně/, nalezený v hrobě č. 5 při pravé stehenní kosti. Záušnice byly zjištěny ve dvou dětských hrobech; v hrobě č. 16 sedm bronzových dětských drátěných záušnic o průměru 16 - 20 mm, v hrobě č. 14, kromě pletené bronzové záušnice o průměru 26 mm, osm masivnějších bronzových záušnic s průměrem 20 - 22 mm z materiálu 2,5 - 3 mm silného. Z hrobu č. 16 pochází jednoduchá bronzová kroužková náušnice.

Púdorysné uspořádání hrobů vytváří dvě linie ve směru SZ - JV s náznaky řadového uspořádání v jižní části pohřebiště, výrazněji narušené orbou. Nález záušnice o průměru 29 mm a zlomků lidských kostí v zásypu pískovny jižně hrobu č. 19 dosvědčuje, že pohřebiště pokračovalo dále k jihovýchodu, kde bylo zničeno těžbou písku a planýrováním pískoven. Do těchto míst lze nejspíš lokalizovat nález šesti hrobů ve dvou pravidelných řadách z roku 1930 /Hru-

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1987

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulik
Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Grafická úprava: L. Trávníčková
Na titulním listě: nádoba únětické kultury z Újezda u Brna
Tisk: **PENTA**
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodejné